

Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap

Aan de Tweede Kamer
t.a.v. de vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Per email: cie.ocw@tweedekamer.nl

Amsterdam, 6 april 2021

Betreft: reactie KNHG op PWC-rapport

Geachte leden van de vaste commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Met deze brief wil het Koninklijk Nederlands Historisch Genootschap (KNHG) graag zijn reactie geven op het door Strategy& uitgevoerde onderzoek en de daaruit volgende aanbevelingen met betrekking tot de financiering van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs dat op de agenda van uw overleg staat.

Het KNHG is de beroepsvereniging van historici in Nederland. Het verenigt leden vanuit de hele beroepsgroep van historici: studenten, docenten, onderzoekers, leraren geschiedenis, historici in werkzaam in de erfgoed sector en museale wereld en publiekshistorici werkzaam in de media en elders. Wij behartigen de belangen van de beroepsgroep door ons in te zetten voor de kwaliteit van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, beroepsontwikkeling en arbeidsmarktperspectieven van historici én de professionalisering en positionering van de historicus. Daarnaast ijveren wij voor het maatschappelijk belang van geschiedenis en de toegankelijkheid van bronnen. In onze hoedanigheid van belangenbehartiger richten wij ons tot uw kamercommissie.

Laten wij voorop stellen dat wij als beroepsvereniging van historici verheugd zijn dat het rapport de waarde van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs erkent en waardeert, én de aanbeveling doet om structureel 800 miljoen euro en incidenteel 300 miljoen euro extra te investeren. Bovendien onderstrepen wij het belang van de overige drie aanbevelingen. Vooral de tweede aanbeveling, waarin voorgesteld wordt om middelen vrij te spelen voor ongebonden onderzoek, én de vierde aanbeveling, waarin gepleit wordt voor een verkenning naar een kleinschalig onderzoeks- en onderwijsaanbod, willen wij extra onder uw aandacht brengen. Door de groeiende studentenaantallen en de toenemende werkdruk aan universiteiten is het verband tussen onderzoek en onderwijs ernstig scheefgegroeid. De toenemende werkdruk aan universiteiten die hiervan het gevolg is, baart het KNHG zorgen. De verhouding tussen onderzoek en onderwijs is ernstig scheefgegroeid. De student-docent ratio is momenteel zo onevenwichtig dat studenten steeds minder op hun persoonlijke kwaliteiten kunnen worden beoordeeld en een nummer dreigen te worden. Ook hebben docenten door deze scheve verhouding nauwelijks tot geen tijd meer voor het doen van (ongebonden) onderzoek. Dat doen zij noodgedwongen veelal in eigen tijd, met alle gevolgen van dien. Wij zijn niet tegen werken in eigen tijd zijn, immers veel wetenschappers zijn niet voor niets gepassioneerd over hun eigen onderzoek. Wij benadrukken echter dat werken in eigen tijd alleen in vrijwilligheid gewenst is en alleen dan het beste resultaat oplevert. Universiteiten

pogen de werkdruk te verminderen, maar alleen door extra middelen ter beschikking te stellen, kunnen effectieve maatregelen worden genomen en kan de kwaliteit van zowel onderwijs als onderzoek verbeteren. Dat is een investering in kwaliteit waarmee Nederland zijn ambitie als kennisland waar kan maken en zijn positie op de [vele ranglijstjes](#) kan verbeteren. Dit geldt heel sterk op het gebied van de geschiedenis als onderdeel van de geesteswetenschappen waar de druk door de vele studenten extreem is.

Met deze brief willen wij ook uw bijzondere aandacht vragen voor de positie die de geestes- en sociale wetenschappen (GSW) innemen binnen de wetenschap. Graag vestigen wij uw aandacht op de heldere analyse van de financiering van de verschillende wetenschappelijk domeinen die op 17 maart verscheen op [ScienceGuide](#). Uit deze analyse komt duidelijk naar voren dat de huidige bekostiging negatieve gevolgen heeft voor de GSW. **Wij verzoeken u dan ook bij de volgende minister van OCW aan te dringen op maatwerk in financiering per wetenschappelijk domein.**

Tot slot brengen wij de het rapport *Wissels* om van de Commissie van Rijn (2019) in uw herinnering. De nu demissionaire minister Van Engelshoven heeft destijds de aanbevelingen van deze commissie overgenomen. Deze maatregelen betekenden de facto een bezuiniging op de geestes- en sociale wetenschappen ten gunste van bèta en techniek studies. **In het licht van de aanbevelingen zoals gedaan in het van rapport *Toereikendheid, doelmatigheid en kostentoe rekening in het mbo, hbo en wo&o* verzoeken wij u er op aan te dringen de bezuiniging als gevolg van de aanbevelingen van de commissie Van Rijn terug te draaien.**

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. te Velde', with a long horizontal line extending to the right.

Prof. dr. Henk te Velde
voorzitter KNHG